

Az Országgyűlési Biztosok Hivatala fejezet az 1995. június 30-án az Országgyűlés által alkotmányosan megválasztott négy országgyűlési biztos és hivataluk tevékenységét foglalja magában. A fejezet hatáskörébe egy intézmény, az Országgyűlési Biztos Hivatala (1. cím) tartozik. Az Országgyűlési Biztos Hivatala az 1993. évi LIX. törvényben meghatározott feladatokat látja el.

Az országgyűlési biztosok a törvény 27. §-ának (1) bekezdése alapján az Országgyűlésnek tartoznak beszámolási kötelezettséggel a gazdálkodási évben végzett szakmai tevékenységükről.

A 2001. évi gazdálkodás értékelése

A fejezet előirányzatainak évközi alakulása

Az Országgyűlési Biztosok Hivatala fejezet költségvetési törvényben meghatározott eredeti előirányzata 599,3 M Ft volt.

A költségvetési törvényben megfogalmazott célkitűzések alapján a Kormány hatáskörében az alábbi előirányzat módosítások történtek az év folyamán:

A Kormány 2 alkalommal, összesen 55,0 M Ft-tal növelte az eredeti költségvetési előirányzatot, amely a következő tételekből áll:

- a köztisztviselői illetmények változása miatt 54,6 M Ft támogatási többlet (16.396/2001. PM)
- a közszféra egyszeri kereset-kiegészítésére 0,4 M Ft támogatási többlet (32.080/8/2001. PM)

Átadott pénzeszközként a 2000. évi egyszeri kereset-kiegészítésre 3,8 M Ft támogatást kapott a Hivatal (6075/2001. PM).

Az általános tartalék terhére a Hivatal az új székházának üzemeltetéséhez és berendezéséhez, valamint az országgyűlési biztosok választása miatt felmerült többletkiadásokhoz kapott támogatást a 2378/2001. sz. Kormányhatározat szerint, 245,0 M Ft értékben.

Az előirányzat-módosításokra az előirányzat-maradvány felhasználása, nem tervezett saját bevétel keletkezése, valamint a működési és felhalmozási kiadások közötti átcsoportosítások miatt került sor, melyek fejezeti és intézményi hatáskörben történt megoszlását szemlélteti az alábbi táblázat:

millió forintban, egy tizedessel

2001. évi előirányzat-módosítás levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
Eredeti előirányzat	599,3	-	599,3	348,3
Módosítások jogcímenként				
Kormány hatáskörében	303,8	3,8	300,0	50,9
Fejezet hatáskörében	29,0	29,0	-	16,4
Intézmény hatáskörében	35,9	35,9	-	-
Módosított előirányzat	968,0	68,7	899,3	415,6

A fejezet intézményében, feladatstruktúrájában átalakítás, korszerűsítés nem történt.

Az Országgyűlési Biztosok Hivatala eredeti költségvetési támogatása nem tartalmazott fejezeti kezelésű előirányzatot.

Vállalkozási tevékenysége a fejezet intézményének nincs, gazdasági társaságban nem vett részt, alapítványt nem támogat, letéti számlát nem vezet.

A fejezet az EU-csatlakozás Nemzeti Programjában és segélyekkel megvalósuló programokban nem vett részt.

A fejezet 2000. évi tényadatahoz viszonyított 2001. évi kiadási és bevételi adatokat az alábbi táblázat foglalja össze:

Megnevezés	2000. évi tény	2001. évi eredeti ei.	2001. évi törvényi módosított ei.	2001. évi módosított ei.	2001. évi tény	2001. évi tény/2000. évi tény	2001. évi tény/2001. évi módosított ei.
<i>millió forintban, egy tizedessel</i>						<i>%</i>	
Kiadás	569,2	599,3	599,3	968,0	701,4	123,2	72,4
ebből: személyi juttatás	332,2	348,3	348,3	415,6	411,7	123,9	99,1
központi beruházás	-	-	-	-	-	-	-
Bevétel	5,3	-	-	28,7	28,2	532,1	98,2
Támogatás	560,7	599,3	599,3	899,2	899,2	160,4	100,0
Létszám (fő)	123	128	128	128	119	97,0	93,0

Kiadások alakulása

Az intézményi módosított kiadási előirányzat 968,0 M Ft volt, mely az eredeti előirányzatnál 61,5%-kal magasabb. A jelentős eltérést elsősorban a köztisztviselői illetményekre és azok járulékaira, valamint az új székház 2002. évi üzemeltetésére kapott támogatási többlet okozta.

A működési költségvetés 50,9%-a személyi juttatás, 17,8%-a munkáltatókat terhelő járulék, 31,3%-a dologi és egyéb folyó kiadás.

A személyi juttatások módosított előirányzatát (415,6 M Ft) 99%-ban használta fel a Hivatal, melynek 94%-át a köztisztviselőknek kifizetett illetmények, juttatások és költségtérítések teszik ki.

A feladatok maradéktalan és költségtakarékos ellátásához külső munkatársak foglalkoztatása is szükséges megbízások jogviszony keretében. A megbízások az ellátandó feladatoktól függően rövidebb időre, vagy a teljes évre szóltak, melyre a személyi juttatások előirányzatának 2,4%-át használta fel a Hivatal.

A költségvetésben tervezett átlaglétszám 128 fő volt, a december 31-i betöltött létszám 128 fő, az átlagos statisztikai állományi létszám 119 fő volt. A fluktuáció mértéke nem befolyásolta a létszám változását.

A munkaadókat terhelő járulékok felhasználása a személyi juttatásokkal arányos volt az év folyamán. A Hivatalt a társadalombiztosítási járulék előirányzatából 136 E Ft visszafizetés terheli, amely a személyi juttatások nem társadalombiztosítási járulékalapot képező kifizetéseiből adódott.

A dologi kiadások eredeti előirányzata 108.600 E Ft, a módosított előirányzat 255.353 E Ft volt. A felhasználás a módosított előirányzatnak 41,9%-a, de a fel nem használt előirányzat is kötelezettségvállalással terhelt. A több mint 50%-os maradvány keletkezésének oka, hogy a Hivatal az új székházának üzemeltetési kiadásaira a 2002. évi költségvetésében nem szereplő támogatást 2001. december hóban kapta meg a költségvetés általános tartalékából.

A főbb dologi kiadások alakulása a 2000. évi kiadásokhoz képest a következő:

- készletbeszerzés: 94,5 %
- kommunikációs szolgáltatás: 88,0 %
- szolgáltatások: 126,2 %
- kiküldetés, reprezentáció: 78,9 %

A Hivatalnak a szolgáltatások nagyobb mértékű igénybevételéhez a többi kiadási tételét kellett csökkentenie, hogy a változatlan nagyságrendű költségvetési támogatásból kigazdálkodhassa a szolgáltatók inflációt követő áremelését.

A készletbeszerzés legjelentősebb tételei az irodai papírfelhasználás, a könyv, folyóirat megrendelés, a hivatali gépkocsik és a biztosok személyi használatú gépjárműveinek üzemanyag-költsége.

A kommunikációs szolgáltatásokat az előző évihez képest (telefon, internet) igyekezett csökkenteni a Hivatal a panaszügyek, az ügyfélforgalom, a sérelmes eljárásokkal kapcsolatos ügyintézés bonyolultságának növekedése, valamint a számítástechnikai kapcsolattartás és információszolgáltatás kiemelkedő szerepének biztosítása mellett.

A szolgáltatások közel 60%-át a szakmai tevékenységhez vette igénybe a Hivatal, ami az országgyűlési biztosok törvényben előírt éves beszámolóinak, valamint az átfogó vizsgálatok jelentéseinek nyomdaköltségét, továbbá a sajtó- és médiafigyelés kiadásait tartalmazza. Bár ezek a kiadások a szakmai feladatok ellátásához elengedhetetlenül szükségesek, a költségek csökkentésére itt is hangsúlyt helyezett a Hivatal, elsősorban a szolgáltatások közül a sajtó és médiafigyelés saját erővel történő kiváltásával. A szolgáltatási kiadások a racionálisabb gazdálkodás ellenére nőttek, így pl. a karbantartási kiadások is (előző évhez képest 127,1%), melyek oka az előregedett géppark üzemben tartása.

A kiküldetési és reprezentációs költségek a különböző nemzeti ombudsman hivatalok közötti tapasztalatcserével kapcsolatos rendezvények, a külföldi partnerkapcsolatok, az Európa Tanács és az ENSZ Bizottságainak tisztségviselőivel való kapcsolattartás dologi kiadásait, illetve a belföldi - az országgyűlési biztosok által kezdeményezett vizsgálatok - utazási és egyéb kiadásait tartalmazza. Ezek együttes mértéke a személyes reprezentációval együtt 6,3 M Ft volt.

A Hivatal a rendelkezésére álló, székházcserére jóváhagyott előirányzat-maradványából a Nádor utcai épület pincéjének felújításához 5,6 M Ft-tal járult hozzá, melyet a Kincstári Vagyoni Igazgatóság részére biztosított pénzeszközátadással.

A felhalmozási kiadások eredeti előirányzata 19,3 M Ft, a módosított előirányzat 104,5 M Ft volt. A Hivatal gazdálkodásában szokatlanul magas maradványt itt is a dologi kiadásoknál már említett székházcsere kiadásaira, valamint az országgyűlési biztosok választása miatt a Hivatal által korábban megelőlegezett kiadások előirányzatának visszapótlására biztosított, év végén kapott támogatás okozta. Mivel a Hivatal költözése a tervezett november helyett 2002 januárjában történt csak meg, így a szükséges beruházásokat el kellett halasztania a következő költségvetési évre.

Az év közben megvalósult beruházások (31.985 E Ft) 77%-át gépjármű beszerzésekre, 9%-át számítógépes programok, 14%-át számítástechnikai eszközök és egyéb berendezések vásárlására fordította a Hivatal.

A dolgozók lakásvásárlásának támogatására 2001-ben 900 E Ft-ot fordított a Hivatal. A visszafizetendő támogatásban 3 fő köztisztviselő részesült, a támogatást 5 év alatt kell visszafizetni. Ennek fedezete az eddig kiutalt és a köztisztviselők általi visszafizetések, költségvetési támogatás és az OTP-nél vezetett lakáslap számla összege volt.

Bevételek alakulása

A Hivatal a költségvetésnél saját bevételt nem tervezett, a kiadások fedezetét teljes körűen a költségvetési támogatás biztosította.

A költségvetési támogatás eredeti előirányzata 599,3 millió forint volt, melyet a már említett kormányhatározatok 921,6 millió forintra emeltek.

Az év folyamán a támogatást a Hivatal részére a Magyar Államkincstár maradéktalanul biztosította. Az év közben a Kincstárral az adatszolgáltatás és kapcsolattartás folyamatos és problémamentes volt.

Az összes bevétel közül a működési bevétel 4,9 millió forint, a felhalmozási bevétel 0,1 millió forint volt. A működési bevételek 77%-át a Hungária Biztosító térítette az ellopott gépkocsink biztosítása alapján.

A kiadásokat a módosított előirányzatok a Hivatal takarékos és költségkímélő gazdálkodásának köszönhetően fedezték. A Hivatalnak 2001-ben keletkezett, kötelezettségvállalással nem terhelt maradványa nem volt. Az előző évek fel nem használt maradványait, valamint az év végén biztosított egyszeri költségvetési támogatást a székházcserevel kapcsolatos üzemeltetési és beruházási kiadásaira fordíthatja Hivatalunk.

dr. Lenkovich Barnabás
az állampolgári jogok országgyűlési biztosa